

Accountants en Belastingadviseurs
Spijkenisse

Financieel Jaarverslag 2025 van
Stichting Grote of Sint-Laurenskerk
te Rotterdam

INHOUDSOPGAVE	PAGINA
ACCOUNTANTSRAPPORT	
Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant	2
Bestuursverslag	4
JAARVERSLAG	
Financieel verslag	
Balans per 31 december 2025	8
Staat van baten en lasten over 2025	10
Kasstroomoverzicht over 2025	11
Algemene toelichting	12
Toelichting balans per 31 december 2025	15
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2025	21

Aan het bestuur van
Stichting Grote of Sint-Laurenskerk
Grotekerkplein 27
3011 GC Rotterdam

Onze referentie: mg/40355

Geacht bestuur,

Hiermede brengen wij verslag uit inzake de door ons verrichte werkzaamheden betreffende het financieel verslag 2025 van Stichting Grote of Sint-Laurenskerk.

BEOORDELINGSVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Onze conclusie

Wij hebben de jaarrekening van Stichting Grote of Sint-Laurenskerk te Rotterdam over 2025 beoordeeld.

Op grond van onze beoordeling hebben wij geen reden om te veronderstellen dat de in dit rapport opgenomen jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Grote of Sint-Laurenskerk per 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Deze jaarrekening bestaat uit:

- " de balans per 31 december 2025;
- " de winst- en verliesrekening over 2025; en
- " de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen

De basis voor onze conclusie

Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2400 'Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten'. Deze beoordeling is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de jaarrekening.'

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Grote of Sint-Laurenskerk zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Daarnaast hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW . In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een beoordelingsopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte assurance-informatie verkrijgen voor de door ons af te geven conclusie.

De mate van zekerheid die wordt verkregen bij een beoordelingsopdracht is aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij een controleopdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Derhalve brengen wij geen controleoordeel tot uitdrukking.

Wij hebben deze beoordeling professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 2400.

Onze beoordeling bestond onder andere uit:

- " Het verwerven van inzicht in de entiteit en haar omgeving en in het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, om gebieden in de jaarrekening te kunnen identificeren waar het waarschijnlijk is dat zich risico's op afwijkingen van materieel belang voor zullen doen als gevolg van fouten of fraude, het in reactie hierop opzetten en uitvoeren van werkzaamheden om op die gebieden in te spelen en het verkrijgen van assurance-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie;
- " Het verkrijgen van inzicht in de administratieve systemen en administratie van de entiteit en het overwegen of deze gegevens opleveren die adequaat zijn voor het doel van het uitvoeren van cijferanalyses;
- " Het inwinnen van inlichtingen bij het bestuur en andere functionarissen van de entiteit ;
- " Het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de informatie opgenomen in de jaarrekening;
- " Het verkrijgen van assurance-informatie dat de jaarrekening overeenstemt met of aansluit op de onderliggende administratie van de entiteit;
- " Het evalueren van de verkregen assurance-informatie;
- " Het overwegen van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren of de door het bestuur gemaakte schattingen redelijk lijken;
- " Het overwegen van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- " Het overwegen of de jaarrekening, inclusief de gerelateerde toelichtingen, een getrouw beeld lijkt te geven van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Spijkenisse, 25 maart 2026

ABS Accountants B.V.

M. Guttenberg AA

BESTUURSVERSLAG

Inleiding

De verhuurmarkt liep in 2025 iets terug ten opzichte van 2024. De inkomsten vanuit het monumentbezoek hebben wij wederom kunnen verhogen met volbetalenden, museumkaart en de Rotterdam Pas. Ook de podiumprogrammering liep goed met als hoogtepunt een zeer succesvolle Laurenskerk Invites, Wednesday Night Skate met ruim 3.000 verkochte tickets. Ook programmeerden wij diverse andere concerten die een groot en jong publiek aantrokken.

De Stichting Laurenskerk is in 2025 met veel enthousiasme aan de slag gegaan met de renovatie van het hoofdorgel. Alle 7.600 pijpen zijn inmiddels verwijderd door de Duitse orgelbouwer Eule en zullen in de zomer van 2026 weer worden teruggeplaatst. Het orgel wordt voorzien van een tweede elektrische speeltafel op afstand, beneden op de kerkvloer. Dit zal orgelconcerten dichterbij het publiek brengen. Er komt ook een computergestuurd pijporgel in het koor van de kerk. Dit zal jonge mensen aanspreken. Zo verbreden we ons concertpubliek. Al deze werkzaamheden maken deel uit van ons meerjarenproject 'Hyperorgel Rotterdam' dat is verwerkt in deze jaarrekening.

Jaarrekening

De jaarrekening 2025 van SGLK is in de bestuursvergadering van 25 maart 2026 vastgesteld en ondertekend.

2025 is een redelijk stabiel jaar geweest en werd met een klein positief resultaat afgesloten van € 51. Dit positieve resultaat is geboekt ten gunste van de algemene reserve.

Aan het bestemmingsfonds (orgelfonds Hyperorgel Rotterdam) zijn onttrekkingen gedaan. Dit waren kosten voor werkzaamheden ten behoeve van de renovatie, communicatie, fondsenwerving en advisering. Daarnaast is er € 25.000 aan het fonds onttrokken ten behoeve van de Stichting Grote of Sint Laurenskerk om de inkomstenderving veroorzaakt door de renovatie te dekken. Aan de andere kant werd het fonds aangevuld met geoordeelde giften. Deze jaarrekening is een geconsolideerde jaarrekening met het project Hyperorgel Rotterdam.

Meerjarenvisie 2020-2025

Speerpunten in de Meerjarenvisie zijn: programmering voor een meer divers publiek de ontwikkeling van de Laurenskerk tot 'orgelparadijs', een betere ontvangst van bezoekers en het aanbieden van educatieve projecten. Met de lijnen Laurenskerk Invites en Orgel & Festival is onze doelgroep licht verschoven van de Klassieke Cultuurliefhebber naar de jongere doelgroep Culturele Alleseters. Een vast scholenprogramma is in 2025 voorbereid en wordt in september 2026 aangeboden. De entreehal is heringericht en de voorbereidingen voor een nieuwe torenpresentatie zijn in 2025 getroffen. De realisatie hiervan vindt in mei 2026 plaats.

Instandhouding monument

Met ingang van 2024 valt de Laurenskerk onder de nieuwe Subsidieregeling Instandhouding Monumenten (SIM) van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed. De Stichting Grote Kerk heeft als eigenaar van het gebouw voor de periode 2024 t/m 2029 een subsidie van in totaal € 175.745 toegezegd gekregen, circa € 29.000 per jaar. Dit betreft 60% van de subsidiabel verklaarde onderhoudskosten; de overige 40% moet de SGLK, die het onderhoud namens de eigenaar in alle vrijheid uitvoert, zelf financieren. Per jaar kan er dus gemiddeld voor € 49.000 aan subsidiabel onderhoud worden verricht, mits het voor de SGLK haalbaar is de eigen bijdrage bij te leggen.

In 2025 hebben er diverse onderhoudswerkzaamheden plaatsgevonden volgens het MJOP, waaronder schilderwerk rondom, herstel van scheurvorming in de gevel en het herstellen van houtrot op diverse plekken. In 2025 gaven wij aan het groot (subsidiabel) onderhoud € 23.400 uit, waarvan 40% eigen bijdrage. Aan overig (niet subsidiabel) onderhoud aan het gebouw werd er in 2024 voor € 49.002 uitgegeven, hoofdzakelijk aan (verplicht) technisch onderhoud aan installaties.

Zoals in eerdere jaarverslagen al werd aangegeven heeft het aanbrengen van de fraaie parkinrichting rondom de Laurenskerk geleid tot wateroverlast in de kruipruimte van de Laurenskerk. Sinds de zomer 2016 staat er in de wintermaanden water in grote delen van de kruipruimte. Dit brengt op de lange termijn bouwkundige-, maar op korte termijn technische risico's met zich. Dit probleem is in 2025 verder onderzocht door onze restauratie-architect Rutger Polderman en door de Monumentenwacht. Op basis van dit onderzoeksrapport zullen verder stappen worden genomen met een vaste pompinstallatie en het vervangen van alle leidingen die in direct contact staan met vocht.

Podium voor cultuur en maatschappij

We sloten 2025 af met circa 18.000 bezoekers aan de podiumproducties. Onze grootste bezoekersgroep in Rotterdam verschoof licht van de Klassieke Cultuurliefhebber naar de Culturele Alleseters. Dit was mede te danken aan de nieuwe programmaliijn Laurenskerk Invites en Orgel & Festival waarmee wij een jonger publiek aantrokken. Het aantal podiumproducties dat is uitgevoerd is hoger dan het geplande aantal vanwege enkele samenwerkingen die zich gedurende het jaar voordeden en komt op 62 (gepland: 57).

Er vonden diverse ceremoniële bijeenkomsten plaats zoals de Dodenherdenking en de Rotterdamse 14 mei-herdenking. Samen met de Stichting Gedeeld Verleden, Gezamenlijke Toekomst organiseerden wij een interreligieuze Keti Koti viering. De Open Monumentendag, de Orgelpromenade, Opbouwdag en het Heilige Huisjes Festival waren wederom druk bezochten evenementen met gratis entree.

Een volledig en gedetailleerd overzicht van de culturele activiteiten is opgenomen in het Cultureel Jaarverslag 2025.

Hyperorgel

Het project 'Hyperorgel Rotterdam' biedt ongekende mogelijkheden om de orgelprogrammering uit te breiden met 'cross overs' op het gebied van ensemblespel, dans, film e.d., maar ook voor educatieve doeleinden. Ook zal er aanzienlijk meer interactie tussen organist en publiek ontstaan. Dit project bestaat uit een aantal onderdelen: Restauratie van het hoofdorgel, een speeltafel op de kerkvloer (fase 1) en een nieuw te bouwen computergestuurd pijporgel (fase 2)

De uitvoerbaarheid van dit project is grotendeels afhankelijk van bijdragen van fondsen en sponsors. In 2025 werden wederom diverse giften ontvangen van particulieren. In de zomer van 2025 konden wij starten met fase 1. Halverwege 2027 zijn het hoofdorgel en speeltafel gereed. De fondsenwerving voor het nieuw te bouwen computergestuurde orgel (fase 2) loopt nog door tot 2027. 'Hyperorgel Rotterdam' komt als project niet ten laste van de reguliere exploitatie van de Laurenskerk. Het project heeft een meerjarenbegroting van inkomsten en uitgaven, die door het bestuur is vastgesteld en wordt bewaakt.

Erfgoed

We bereikten in 2025 wederom een record wat betreft toeristisch bezoek. Wij sloten het jaar af met ruim 53.000 monumentbezoekers. Wij waren deelnemer aan het Jeugdvakantiepaspoort, de Open Monumentendag, Opbouwdag en de Heilige Huisjes week.

Verhuur aan derden

De zakelijke verhuur is de belangrijkste bron van inkomsten van de SGLK. Wij hebben met de verhuur mooie omzet hebben weten te realiseren van circa € 826.000, een lichte daling ten opzichte van 2024.

Er zijn enkele aanpassingen uitgevoerd om het gebouw beter exploiteerbaar te maken, zoals nieuwe theaterverlichting en extra infraroodpanelen.

Bestuur

Het bestuur kwam in 2025 zes keer bijeen. Daarnaast was het bestuur in 2025 vertegenwoordigd in overleggen met onder meer de Vereniging Vrienden van de Laurenskerk, het Fonds Instandhouding Laurenskerk, de Algemene Kerkenraad van de Hervormde Gemeente Rotterdam Centrum en de stichting Gemeentefonds van de Hervormde Gemeente.

Bestuursleden waren tevens betrokken bij verschillende werkgroepen m.b.t. onder meer de Bouwcommissie Laurenskerk en het project Hyperorgel Rotterdam.

Er hebben in 2025 geen wijzigingen in de samenstelling van het bestuur plaatsgevonden.

Het bestuur bestaat conform de statuten (laatste wijziging 2024) uit zeven leden. De samenstelling van het bestuur is hieronder weergegeven.

Codes governance cultuur en fair practice

De SGLK hanteert de officiële codes Cultural Governance en Fair Practice. In 2016 zijn deze vastgelegd door het bestuur in diverse reglementen, waaronder een bestuurs-, directie- en arbitragereglement en de profielen voor bestuur en directeur.

Rotterdam, 25 maart 2026

Bestuur en directie Stichting Grote of Sint Laurenskerk

Dhr. W.J. Tempel, voorzitter

Dhr. A.H.J. Ponsteen, secretaris

Dhr. S. Habib, penningmeester

Dhr. M. Baauw, lid

Mw. A. Estourgie, lid

Mw. F.L. Veldman, lid

Dhr. J. Kuijt, lid

Mw. E.P.G. van Vegchel, directeur

BALANS PER 31 DECEMBER 2025

ACTIEF

	31-12-2025		31-12-2024	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Inventaris		65.453		65.852
Financiële vaste activa				
Overige vorderingen		60.417		85.417
Som der vaste activa		<u>125.870</u>		<u>151.269</u>
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen				
Debiteuren	117.494		124.546	
Overlopende activa	<u>124.039</u>		<u>160.619</u>	
		241.533		285.165
Liquide middelen		<u>1.048.414</u>		<u>863.548</u>
Som der vlottende activa		<u>1.289.947</u>		<u>1.148.713</u>
		<u>1.415.817</u>		<u>1.299.982</u>

PASSIEF

	31-12-2025		31-12-2024	
	€	€	€	€
VERMOGEN				
Algemene reserve	47.280		47.229	
Bestemmingsreserves	389.500		394.500	
Bestemmingsfonds	675.421		512.704	
		<u>1.112.201</u>		<u>954.433</u>
LANGLOPENDE SCHULDEN				
Schulden aan kredietinstellingen		<u>57.297</u>		<u>62.341</u>
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Crediteuren	81.907		126.788	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	73.861		67.473	
Overlopende passiva	90.551		88.947	
		<u>246.319</u>		<u>283.208</u>
		<u>1.415.817</u>		<u>1.299.982</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2025

	2025	Begroting 2025	2024
	€	€	€
Baten			
Opbrengsten uit verhuur	826.436	855.000	837.770
Subsidie en opbrengsten culturele evenementen	537.364	475.890	415.274
Overige subsidies en giften	37.387	42.000	29.025
Buffet-, winkel- en overige omzet	169.073	218.500	223.461
Som der baten	1.570.260	1.591.390	1.505.530
Lasten			
Huur voorzieningen t.b.v. doorverhuur aan derden	242.290	210.000	201.534
Directe kosten culturele evenementen	143.038	138.335	136.642
Inkoopwaarde buffet en winkelomzet	42.411	49.750	47.607
	427.739	398.085	385.783
Personeelskosten	711.103	699.405	682.140
Afschrijvingen	21.959	40.000	17.844
Onderhoudslasten	58.362	43.500	106.347
Huisvestingslasten	226.947	256.900	234.685
Kantoorlasten	41.796	30.000	38.997
Algemene lasten	26.018	26.000	29.397
Bijzondere posten	59.554	80.000	(388.701)
Mutaties bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen	(162.717)	-	(394.010)
Som der organisatiekosten	983.022	1.175.805	326.699
Baten minus lasten	159.499	17.500	793.048
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	5.750	-	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	(7.481)	(17.500)	(13.501)
Uitkomst der financiële baten en lasten	(1.731)	(17.500)	(13.501)
Resultaat verslagjaar	157.768	-	779.547
<i>Mutaties bestemmingsreserves/-fondsen</i>			
Mutatie bestemmingsfonds hyperorgel	(162.717)	-	(394.010)
Onttrekking respectievelijk toevoeging bestemmingsreserve groot onderhoud	5.000	-	(350.000)
Resultaat naar overige reserve	51	-	35.537

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2025

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	159.499	793.053
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	21.959	17.844
Afname vorderingen	43.632	135.119
Afname kortlopende schulden (exclusief bankkrediet)	(36.890)	(112.152)
	<u>28.701</u>	<u>40.811</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	188.200	833.864
Betaalde rente	(1.731)	(13.501)
	<u>186.469</u>	<u>820.363</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	(21.560)	(23.920)
Desinvesteringen financiële vaste activa	25.000	0
	<u>3.440</u>	<u>(23.920)</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aflossingen langlopende schulden	(5.043)	(11.391)
Toename bestemmingsreserve	0	20.312
	<u>(5.043)</u>	<u>8.921</u>
Toename liquide middelen	<u><u>184.866</u></u>	<u><u>805.364</u></u>

ALGEMENE TOELICHTING

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijnen voor de jaarverslaggeving RJ C1 "Kleine Organisaties-zonder-winststreven".

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeldt.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Doel van de stichting

Het doel van de stichting is het instandhouden van het monument in de zin van Monumentenwet en het bieden van een podium voor maatschappij en cultuur.

Vestigingsadres

De stichting is ingeschreven in het handelsregister bij de kamer van koophandel onder nummer 41131302 is feitelijk gevestigd op Grotekerkplein 27 te Rotterdam.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Stichting Grote of Sint-Laurenskerk zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. De schattingen en aannames en veronderstellingen die zijn gemaakt, zijn gebaseerd op marktgegevens, kennis, ervaringen uit het verleden en andere factoren die onder de gegeven omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De werkelijke resultaten kunnen echter afwijken van de gemaakte schattingen.

Schattingen, aannames en veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Algemene grondslagen

Algemeen

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij hierna een andere waarderingsgrondslag wordt vermeld. Op de activa worden de noodzakelijke waardecorrecties in mindering gebracht.

Baten en de hiermede samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de prestatie plaatsvindt.

Specifieke grondslagen

Materiële vaste activa

Deze activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarden, verminderd met afschrijvingen welke naar tijdsgelang zijn berekend op basis van een vast percentage van de aanschaffingswaarden.

De hoogte van de afschrijvingspercentages is afhankelijk van de verwachte economische levensduur van de activa.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Daar waar geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

Reserves en fondsen

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door het bestuur van de stichting een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht.

Wanneer door derden een deel van de middelen een specifieke besteding is gegeven wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds. In dit geval heeft niet het bestuur van de stichting, maar de gever een bestemming aan de middelen gegeven.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het saldo wordt bepaald als het verschil tussen de op het verslagjaar betrekking hebbende baten en lasten met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderinggrondslagen.

Lasten algemeen

De personeelskosten en andere kosten worden toegerekend aan de bestedingen in het kader van de doelstelling, de kosten van werving van baten aan de beheerkosten.

Bestedingen doelstellingen

De bestedingen in het kader van de doelstellingen worden verantwoord in het jaar dat zij zijn toegezegd of, voor zover dit niet bij toezegging het geval is, in het jaar dat de omvrag van de verplichting betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorwaardelijke verplichtingen worden verantwoord in het jaar waarin vast komt te staan dat aan de voorwaarden zal worden voldaan.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot de normale, niet-incidentele bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de analyse en vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

Financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

TOELICHTING BALANS PER 31 DECEMBER 2025

VASTE ACTIVA

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
Materiële vaste activa	€	€
Inventaris	65.453	65.852
	<u>Inventaris</u>	<u>Herinrichting interieur</u>
	<u>€</u>	<u>€</u>
<u>Boekwaarde per 1 januari</u>		<u>Totaal</u>
Aanschaffingswaarde	377.051	700.787
Cumulatieve afschrijving	(311.199)	(634.935)
	<u>65.852</u>	<u>65.852</u>
<u>Mutaties</u>		
Investerings	21.560	0
Afschrijvingen	(21.959)	0
	<u>(399)</u>	<u>(399)</u>
<u>Boekwaarde per 31 december</u>		
Aanschaffingswaarde	398.611	722.347
Cumulatieve afschrijving	(333.158)	(656.894)
	<u>65.453</u>	<u>65.453</u>

De afschrijvingspercentages zijn als volgt:

- Inventaris (20%)
- Herinrichting interieur (10-20%)

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

Dit betreft een vordering vanwege een overeenkomst met Bon Bon Partyservice die heeft toegezegd om € 100.000 aan kosten te zullen bijdragen aan de installatie van een nieuwe toiletgroep. Deze bijdrage zal in vier jaren worden afgelost. Er wordt geen rente berekend over de vordering.

Het verloop van de vordering is als volgt:

Toezegging	0	100.000
Stand per 1 januari	85.417	0
Aflossingen	(25.000)	(14.583)
Stand per 31 december	<u>60.417</u>	<u>85.417</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

	31-12-2025	31-12-2024
Debiteuren	€	€
Debiteuren	<u>117.494</u>	<u>124.546</u>

Overlopende activa

Nog te factureren omzet	9.504	35.239
Stichting Fonds tot Instandhouding van de Grote- of Sint-Laurenskerk	22.500	22.500
Stichting Grote Kerk Rotterdam	1.755	0
Stichting Gemeentefonds	648	7.339
Te ontvangen restitutie gebouw verzekeringen	9.571	5.101
Te ontvangen bijdrage Vrienden van de Laurenskerk	7.000	0
Stichting Letterhaven (project Witte de With)	0	4.538
Te ontvangen rente	2.056	1.660
SIM via Stichting Grote Kerk Rotterdam	23.436	65.377
Te ontvangen bijdrage video installatie	10.494	9.120
Vooruitbetaalde inkoopfacturen	11.138	4.856
Vooruitbetaalde kosten Torenplan *	21.825	0
Overige vooruitbetaalde kosten	4.112	4.889
	<u>124.039</u>	<u>160.619</u>

*) Dit betreft het saldo Torenplan. Inzake het Torenplan zijn tot en met 31 december 2025 voor een bedrag van € 153.825 aan uitgaven geweest en € 132.000 aan ingekomen fondsen. Er zijn ontvangen bedragen van € 39.000 van de Gemeente Rotterdam (cultuurplan), € 28.000 van het Cultuurfonds, € 60.000 van DigitAll en € 5.000 van Museum Rotterdam.

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Liquide middelen		
Rabobank	827.111	687.229
I.N.G. Bank N.V.	201.046	165.865
Gelden onderweg	6.597	4.550
Kassen	13.660	5.904
	<u>1.048.414</u>	<u>863.548</u>

VERMOGEN

	31-12-2025	31-12-2024
Algemene reserve	€	€
Stand per 1 januari	47.229	11.687
Resultaatbestemming	51	35.542
Stand per 31 december	<u>47.280</u>	<u>47.229</u>

	31-12-2025	31-12-2024
Bestemmingsreserves	€	€
Groot onderhoud gebouwen	377.000	382.000
Niet-subsidiabel onderhoud	7.500	7.500
Niet-subsidiabel orgelonderhoud	5.000	5.000
	<u>389.500</u>	<u>394.500</u>

Groot onderhoud gebouwen

	2025	2024
	€	€
Stand per 1 januari	382.000	32.000
Resultaatbestemming	(5.000)	350.000
Stand per 31 december	<u>377.000</u>	<u>382.000</u>

Niet-subsidiabel onderhoud

	2025	2024
	€	€
Stand per 1 januari	7.500	7.500
Resultaatbestemming	0	0
Stand per 31 december	<u>7.500</u>	<u>7.500</u>

Niet-subsidiabel orgelonderhoud

Stand per 1 januari	5.000	5.000
Resultaatbestemming	0	0
Stand per 31 december	<u>5.000</u>	<u>5.000</u>

Bestemmingsfonds

Bestemmingsfonds Hyperorgel Rotterdam	<u>675.421</u>	<u>512.704</u>
---------------------------------------	----------------	----------------

Bestemmingsfonds Hyperorgel Rotterdam

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Stand per 1 januari	512.704	118.694
Resultaatbestemming	162.717	394.010
Stand per 31 december	<u>675.421</u>	<u>512.704</u>

Het fonds bestaat uit diverse ontvangen bedragen. Één bedrag is een restant van het bestemmingsfonds Restauratie Marcussen Transeptorgel, en mag met toestemming van de oorspronkelijke geldgever besteed worden aan de nog uit te voeren restauratie van het Marcussen Koorpositief. Het overige deel van het bedrag bestaat uit nieuw geworven middelen voor het project Hyperorgel Rotterdam.

Door de uitvoering van het project is in het boekjaar 2025 inkomstendervering geleden. Ter compensatie daarvan is aan het bestemmingsfonds onttrokken, als bijdrage aan de exploitatie.

Langlopende schulden

Schulden aan kredietinstellingen

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
Hypotheken		
Restauratiefonds	<u>57.297</u>	<u>62.341</u>

Restauratiefonds

De op 1 september 2005 verstrekte Gemeentelijke aflosingsvrije Restauratie Hypotheek is per 1 juni 2016 omgezet naar een Rotterdamse Restauratie-hypotheek. De hoofdsom bedraagt € 102.686, welke in 240 maanden middels een annuïteit van € 498 wordt afgelost. Het aantal resterende maandtermijnen bedraagt 168. Het rentepercentage bedraagt 1,5% per jaar.

Het verloop van de lening is als volgt:

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Stand per 1 januari	62.341	67.310
Aflossing	(5.044)	(4.969)
Stand per 31 december	<u>57.297</u>	<u>62.341</u>

Kortlopende schulden

	31-12-2025	31-12-2024
Crediteuren	€	€
Crediteuren	81.907	126.788

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing	24.913	26.849
Omzetbelasting	31.448	29.646
Pensioen	17.500	10.978
	<u>73.861</u>	<u>67.473</u>

Overlopende passiva

Vooruitontvangen omzet (voorschotten)	35.724	6.172
Nog te betalen aan personeel (reservering vakantiegeld)	17.406	26.863
Accountantskosten	8.500	8.500
Gas, water, electra	9.884	14.584
Schoonmaakkosten	5.500	16.686
Stichting Grote Kerk Rotterdam	0	2.750
Nog te betalen ziekteverzuimverzekering	0	9.905
Terug te betalen bijdragen en subsidies	500	500
Overige	13.037	2.987
	<u>90.551</u>	<u>88.947</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurverplichting

Het jaarlijks bedrag van met de Stichting Gemeentefonds aangegane huurverplichtingen van de bedrijfsruimte aan Grotekerkplein 101 te Rotterdam en voor parkeerplaatsen in het wooncomplex de Hofdame te Rotterdam bedraagt € 36.257.

Overige verplichtingen

De verplichtingen uit hoofde van met derden aangegane verplichtingen inzake huur van een kopieerapparaat, onderhoudscontracten en een meldkamer abonnement bedragen circa € 5.400 per jaar.

Subsidie gemeente Rotterdam

In het kader van het cultuurplan 2025-2028 van de gemeente Rotterdam heeft de gemeente toezeggingen gedaan voor een doorlopende subsidie van € 268.705 per jaar.

Daarnaast draagt de gemeente Rotterdam jaarlijks voor € 62.000 bij in de exploitatiekosten in verband met de openstelling. De toezeggingen worden geïndexeerd door de gemeente.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2025

	2025	Begroting 2025	2024
	€	€	€
Opbrengsten uit verhuur			
Verhuur aan derden	778.533	810.000	766.522
Verstreckte kortingen	(38.985)	(40.000)	(12.701)
Verhuur Hervormde Gemeente Rotterdam Centrum	86.888	85.000	83.949
	<u>826.436</u>	<u>855.000</u>	<u>837.770</u>
Subsidie en opbrengsten culturele evenementen			
Subsidie Gemeente Rotterdam, Kunst en Cultuur	291.705	288.854	253.000
Bijdragen fondsen / kaartverkoop	68.772	58.036	52.365
Kaartverkoop erfgoed	176.887	129.000	109.909
	<u>537.364</u>	<u>475.890</u>	<u>415.274</u>
Overige subsidies en giften			
Bijdrage Stichting Fonds tot Instandhouding van de Grote- of Sint-Laurenskerk	22.500	22.500	22.500
Offerkisten en giften	14.887	19.500	6.525
	<u>37.387</u>	<u>42.000</u>	<u>29.025</u>
Buffet-, winkel- en overige omzet			
Buffet omzet	113.527	108.500	112.219
Winkelomzet	5.571	7.000	4.585
Provisies cateraars en afkoop catering door huurders	49.975	103.000	106.657
	<u>169.073</u>	<u>218.500</u>	<u>223.461</u>

**Huur voorzieningen t.b.v. doorverhuur aan
derden**

Huur voorzieningen
Overige
Inkoopwaarde van de omzet

2025	Begroting 2025	2024
€	€	€
155.864	140.000	115.722
76.775	60.000	81.536
9.651	10.000	4.276
<u>242.290</u>	<u>210.000</u>	<u>201.534</u>

Directe kosten culturele evenementen

Culturele evenementen podium
Permanente tentoonstelling
Vrijwilligers van de kassa

121.527	103.835	121.716
12.417	27.000	7.954
9.094	7.500	6.972
<u>143.038</u>	<u>138.335</u>	<u>136.642</u>

**Inkoopwaarde buffet- en winkel- en overige
omzet**

Buffet
Winkel

39.977	47.000	44.144
2.434	2.750	3.463
<u>42.411</u>	<u>49.750</u>	<u>47.607</u>

Personeelskosten

Lonen en salarissen
Sociale lasten
Pensioenlasten
Overige personeelskosten

2025	Begroting 2025	2024
€	€	€
472.046	480.000	472.500
91.457	89.250	85.699
35.075	47.250	31.626
112.525	82.905	92.315
<u>711.103</u>	<u>699.405</u>	<u>682.140</u>

Personeelskosten

Bruto lonen
Ontvangen ziekgelduitkeringen
Doorberekend ten laste van projecten

494.223	480.000	502.785
(21.572)	-	(17.108)
(605)	-	(13.177)
<u>472.046</u>	<u>480.000</u>	<u>472.500</u>

Sociale lasten

Bedrijfsvereniging

<u>91.457</u>	<u>89.250</u>	<u>85.699</u>
---------------	---------------	---------------

	2025	Begroting 2025	2024
	€	€	€
Pensioenlasten			
Pensioenlasten	35.075	47.250	31.626
Overige personeelskosten			
Vrijwilligers	5.029	2.500	7.385
Inhuur diverse personeel	24.665	10.000	9.826
Reiskostenvergoedingen personeel	7.378	-	5.541
Beheerderswoning	(342)	-	2.635
Ziekteverzuimverzekering	55.656	45.000	52.950
Studie- en opleidingslasten	2.280	500	789
Arbokosten	1.931	3.000	2.632
Diversen	15.928	21.905	10.557
	<u>112.525</u>	<u>82.905</u>	<u>92.315</u>
Afschrijvingen			
<i>Materiële vaste activa</i>			
Inventaris	<u>21.959</u>	<u>40.000</u>	<u>17.844</u>
Overige bedrijfslasten			
Onderhoudslasten	58.362	43.500	106.347
Huisvestinglasten	226.947	256.900	234.685
Kantoorlasten	41.796	30.000	38.997
Algemene kosten	26.018	26.000	29.397
Diverse baten en lasten	59.554	80.000	(388.701)
Mutaties bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen	(162.717)	-	(394.010)
	<u>249.960</u>	<u>436.400</u>	<u>(373.285)</u>
Onderhoudslasten			
Niet subsidiabel onderhoud	49.002	38.500	83.037
Subsidiabel onderhoud (eigen bijdragen)	9.360	5.000	23.310
	<u>58.362</u>	<u>43.500</u>	<u>106.347</u>

	2025	Begroting 2025	2024
	€	€	€
<i>Huisvestinglasten</i>			
Energiekosten (water, verlichting en verwarming)	92.519	100.000	101.820
Verzekering	31.063	35.000	32.973
Schoonmaak, klein materiaal en overige lasten	57.991	68.250	58.844
Belastingen	3.536	12.250	4.230
Lasten kantoor Hofdame	41.838	41.400	36.818
	<u>226.947</u>	<u>256.900</u>	<u>234.685</u>
<i>Kantoorlasten</i>			
Kantoorbehoeften	788	1.500	1.337
Automatiseringslasten	34.104	22.500	31.188
Telefoon	5.836	5.000	5.028
Porti	686	500	575
Kopieerkosten	382	500	869
	<u>41.796</u>	<u>30.000</u>	<u>38.997</u>
<i>Algemene lasten</i>			
Accountantslasten en advieskosten	6.989	12.200	6.450
Accountantslasten (niet-financiële subsidieverantwoording)	2.020	2.550	1.925
Overige advieskosten	2.415	2.500	1.424
Publiciteitslasten commercieel	14.656	13.000	12.636
Aansprakelijkheidsverzekering	1.445	1.500	2.935
Juridische kosten	-	-	5.181
Abonnementen en contributies	1.336	1.750	1.751
Diverse algemene kosten	157	-	95
	<u>29.018</u>	<u>33.500</u>	<u>32.397</u>
Doorberekende beheerskosten	(3.000)	(7.500)	(3.000)
	<u>26.018</u>	<u>26.000</u>	<u>29.397</u>
<i>Bijzondere posten</i>			
Niet aftrekbare omzetbelasting boekjaar	59.554	80.000	63.816
Boekwinst verkoop kosterswoning	-	-	(422.587)
Vrijval reservering accountantskosten voorgaande jaren	-	-	(5.913)
Vrijval terug te betalen bijdragen en subsidies	-	-	(24.017)
	<u>59.554</u>	<u>80.000</u>	<u>(388.701)</u>

	2025	Begroting 2025	2024
	€	€	€
<i>Mutaties bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen</i>			
Ontvangen bijdragen Subsidieregeling instandhouding monumenten (Sim)	(23.436)	-	(34.965)
Uitgaven Subsidieregeling instandhouding monumenten (Sim)	23.436	-	34.965
Uitgaven Hyperorgel Rotterdams	606.009	-	379.226
Ontvangen bijdragen Hyperorgel Rotterdam	(768.726)	-	(773.236)
Per saldo een last respectievelijk bate	(162.717)	-	(394.010)
Financiële baten en lasten			
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten			
Doorberekende rente lening o/g Stichting Grote Kerk	5.750	-	-
Rentelasten en soortgelijke kosten			
Rente Gemeentelijke Aflossingsvrije Restauratie Hypotheek	901	-	976
Rente lening o/g Stichting Fonds tot Instandhouding van de Grote- of Sint-Laurenskerk	-	-	5.160
Doorberekende rente lening o/g Stichting Grote Kerk	3.000	-	3.000
Rente- en bankkosten	3.580	17.500	4.113
Rente fiscus	-	-	252
	7.481	17.500	13.501

Ondertekening bestuur en directie voor akkoord

Rotterdam, 25 maart 2026
Bestuur en directie Stichting Grote of Sint-Laurenskerk

W.J. Tempel, voorzitter

S. Habib, penningmeester

A. Estourgie, lid

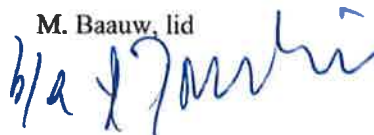
J. Kuijt, lid

A.H.J. Ponsteen, secretaris

M. Baauw, lid

F.L. Veldman, lid

E.P.G. van Vegchel, directeur

